

Hội thảo tập huấn lồng ghép giảng dạy các vấn đề nhân quyền hiện đại trong các môn dân sự

Ngày 3/12/2015 vừa qua tại Khoa Luật, Bộ môn Luật Dân sự đã phối hợp với Trung tâm nhân quyền của Khoa Luật tổ chức Hội thảo lồng ghép các vấn đề nhân quyền hiện đại vào trong giảng dạy các môn dân sự. Chủ trì hội thảo là PGS.TS. Ngô Huy Cương, Trưởng Bộ môn Luật Dân sự.

PGS.TS Ngô Huy Cương trong hội thảo

Hiện nay trên thế giới, quyền con người là một trong những vấn đề quan trọng và rất được quan tâm. Không nằm ngoài quy luật đó, Việt Nam cũng đã mở rộng phạm vi của quyền con người trong Bộ luật Dân sự và Bộ luật Tố tụng Dân sự sửa đổi năm 2015. Từ đó, làm thay đổi tư duy pháp lý, cách thức thực hành luật và đặc biệt là cách đào tạo luật.

Hội thảo lần này là cơ hội để các thầy, cô – những người đang trực tiếp đào tạo ra các thế hệ luật gia tương lai, trao đổi về cách lồng ghép nhân quyền hiện đại vào trong giảng dạy các môn dân sự. Đồng thời cũng là nơi để các bạn sinh viên luật

trao đổi trực tiếp với giáo viên những thắc mắc của mình xung quanh vấn đề quyền con người trong luật pháp nói chung và luật dân sự nói riêng.

Nghiên cứu sinh Nguyễn Anh Thư đã trình bày bài tham luận của mình về “Thực hiện và bảo vệ quyền con người trong chế định hợp đồng của Bộ Luật Dân sự Việt Nam”. Bài tham luận đưa ra 3 tiền đề quan trọng là: ai cũng có quyền được hưởng quyền con người; sự mong muốn xuất phát từ cá nhân mỗi người và ý chí là mối tương quan giữa cá nhân với xã hội. Chính vì vậy đảm bảo quyền con người trong chế định hợp đồng chính là vừa bảo đảm tự do ý chí vừa đảm bảo các mối tương quan trong xã hội.

Nghiên cứu sinh Nguyễn Anh Thư trình bày tham luận

Với bài tham luận “Phương pháp tiếp cận dựa trên quyền con người trong xây dựng và thực thi pháp luật Tố tụng Dân sự ở Việt Nam”, TS. Nguyễn Bích Thảo đã chỉ ra trong những năm gần đây các hoạt động lập hiến và lập pháp của Quốc hội đã bước đầu vận dụng quyền con người vào trong những bộ luật nền tảng của Việt Nam. Nhưng vẫn tồn tại một số hạn chế cơ bản cần khắc phục như: chúng ta vẫn tập trung nhiều vào chủ thể quyền mà ít nhắc đến chủ thể có nghĩa vụ thực hiện quyền là nhà nước; đề cao quyền con người trong tố tụng hình sự mà quên đi việc hiện nay, các vụ án dân sự ngày càng nhiều, vi phạm quyền con người trong tố tụng dân sự cũng vì thế mà trải trên diện rộng; quyền tiếp cận công lý còn nhiều hạn chế vì thời gian từ lúc khởi kiện đến khi thụ lý còn cách xa nhau....

Cũng tại hội thảo, ThS. Trần Công Thịnh đã bổ sung những điểm mới của Bộ luật Dân sự sửa đổi năm 2015 như: Khoản 2, Điều 5: tòa án không được từ chối giải quyết các vụ việc dân sự với lý do chưa có điều luật để áp dụng; sửa đổi Điều 23A thành Điều 24: đảm bảo quyền được tranh tụng trong xét xử. Điểm mới này không những chỉ chuyển từ tranh luận sang tranh tụng mà còn mở rộng phạm vi tranh tụng trong tất cả quá trình giải quyết các vụ việc dân sự....

Trong hội thảo lần này, quyền con người còn được phân tích dưới các góc độ: của Luật Hôn nhân và Gia đình trong chuyên đề của ThS. Ngô Thanh Hương; trong mối quan hệ giữa nhân quyền và pháp nhân, chuyên đề của TS. Nguyễn Phương Châm.

ThS. Ngô Thanh Hương phát biểu tham luận

Từ đó, buổi hội thảo đã đem đến một cái nhìn toàn cảnh về quyền con người trong Bộ Luật Tố tụng Dân sự Việt Nam sửa đổi năm 2015.

Trong thời gian thảo luận của hội thảo, vấn đề được các bạn sinh viên đặt câu hỏi nhiều hơn cả là mối quan hệ giữa pháp nhân và nhân quyền, liệu pháp nhân có quyền con người hay không? TS. Nguyễn Phương Châm với bài tham luận của mình “Nhân quyền và pháp nhân trong pháp luật dân sự” đã giải đáp câu hỏi đó, cũng như chia sẻ với các bạn sinh viên về vấn đề này thông qua kiến thức mà Tiến sĩ đã thu thập được trong quá trình làm việc và nghiên cứu tại Nhật Bản.

TS. Nguyễn Phương Châm trả lời thắc mắc của các bạn sinh viên

Buổi hội thảo kết thúc tốt đẹp và gợi mở những đề tài nghiên cứu mới đầy hấp dẫn về lồng ghép nhân quyền vào trong các khía cạnh của Luật Dân sự cho cả giáo viên cũng như các sinh viên.

Một trong số các sinh viên ngành luật học tham gia đặt câu hỏi thảo luận